

Sąvokų lentelė – Žiedinė ekonomika, žaliosios inovacijos ir ateities įgūdžiai

Žemiau pateikiamos pagrindinės sąvokos, reikalingos pamokai.

Nr.	Sąvoka	Apibrėžimas
1	Žiedinė ekonomika	Ekonomikos modelis, kai daiktai ir medžiagos naudojami kuo ilgiau, taisomi, perdirbami ir grąžinami į apyvartą.
2	Linijinė ekonomika	Modelis „pagamink – panaudok – išmesk“, kai daiktai po naudojimo tampa atliekomis.
3	Perdirbimas	Panaudotų medžiagų pavertimas naujomis žaliavomis.
4	Pakartotinis naudojimas	Daikto grąžinimas į apyvartą be sunaikinimo, pvz., per perdavimą ar perdirbimą.
5	Taisymas	Daiktų remontas ar atnaujinimas, kad jie tarnautų ilgiau.
6	Rūšiavimas	Atliekų atskyrimas pagal rūšis, kad jos būtų perdirbamos.
7	Atliekos	Nebenaudojamos medžiagos ar daiktai, kuriuos galima perdirbti ar utilizuoti.
8	Tvarumas	Išteklių naudojimas taip, kad jų pakaktų ir ateities kartoms.
9	Ištekliai	Gamtos medžiagos, naudojamos gamybai (pvz., mediena, metalai, bioplastikai).
10	Gamyba	Procesas, kuriame sukuriama produktai, planuojant jų ilgaamžiškumą ir perdirbamumą.

Nr.	Sąvoka	Apibrėžimas
11	Naudojimas	Vartotojo elgsena su produktu; tikslas prailginti naudojimo laiką.
12	Bioplastikas	Mažiausiai kenksminga plastikų rūšis, gaminama iš atsinaujinančių gamtos resursų, t. y. augalų.
13	Žaliosios inovacijos	Sprendimai, mažinantys taršą ir skatinantys tvarumą (technologiniai ar socialiniai).
14	Atsinaujinanti energetika	Energija iš saulės, vėjo, vandens, vandenilio ir pan.
15	Dalijimosi sistema	Modelis, kuriame vartotojai dalijasi daiktais ar paslaugomis (pvz., Vinted, dviračių dalijimasis).
16	„Greenwashing“	Klaidinanti rinkodaros strategija, kai įmonė apsimeta tvari, bet realiai tokia nėra. Klaidinamas vartotojas.
17	Europos žaliasis kursas	Bendra ES šalių ambicija/strategija iki 2050 m. tapti klimatui neutraliu žemynu.
18	Žiedinės ekonomikos veiksmų planas	ES priemonės mažinti atliekas ir skatinti perdirbimą pagrindiniuose sektoriuose.
19	Tvarumas	Gebėjimas tenkinti dabartinius poreikius nepažeidžiant ateities kartų galimybių tenkinti savus.
20	Užstato sistema	Pakuočių grąžinimo mechanizmas, kai vartotojas atgauna užstatą.
21	Ateities įgūdžiai	Kompetencijos, reikalingos tvariai ekonomikai: kritinis mąstymas, skaitmeniniai įgūdžiai, kūrybiškumas, projektų valdymas.
22	Ateities profesijos	Naujos ar sparčiai augančios specialybės, kurios atsiranda dėl tvarumo, technologijų ir žiedinės ekonomikos poreikių (pvz., tvarumo specialistas, klimato analitikas, perdirbimo technologijų inžinierius).